

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101984

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного університету "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" № 285-ф,а від 12.03.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білько Станіслав Сергійович

2. Stanislav Bilko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0259-4482

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 Економіка

Дата захисту: 22-02-2024

Спеціальність за освітою: Фінанси, банківська справа та страхування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 44.052.011

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Код за ЄДРПОУ: 02071100

Місцезнаходження: Першотравневий проспект, буд. 24, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Код за ЄДРПОУ: 02071100

Місцезнаходження: Першотравневий проспект, буд. 24, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 04.51.54, 06.39, 06.92, 20.56.03

Тема дисертації:

1. Формування інформаційної безпеки національної економіки
2. Formation of information security for the national economy

Реферат:

1. Об'єктом дисертаційного дослідження є процеси формування і забезпечення інформаційної безпеки національної економіки. Метою роботи є вдосконалення теоретичних положень, науково-методичних підходів та надання практичних рекомендацій щодо формування інформаційної безпеки національної економіки. Методологічною базою дослідження є фундаментальні положення економічної теорії, сучасні теорії безпекології, теорії державного регулювання економіки, наукові праці з питань управління національною економікою та забезпечення інформаційної безпеки. Для досягнення поставленої мети та вирішення окреслених у дисертаційній роботі завдань використані загальнонаукові та спеціальні методи

дослідження: діалектичний, системний та синергетичний підходи, аналіз і синтез, логічне узагальнення та групування, наукова абстракція, системний аналіз; економіко-статистичний, графічний та ретроспективний аналіз; нормування, згладжування, експертних оцінок та інтегрального оцінювання; кореляційний і регресійний аналіз; системний підхід та структурно-логічний метод; метод ієрархій. Наукова новизна одержаних результатів полягає в наступному: 1) удосконалено концептуальні засади формування інформаційної безпеки національної економіки в умовах цифровізації як системи цілей, принципів, методів, технологій цього процесу на основі синергетичного підходу, що обґрунтовується особливостями об'єкту дослідження (система інформаційної безпеки національної економіки розглядається як складна, нелінійна, нерівноважна, з елементами самоорганізації), які спрямовані на формування методологічного базису механізму забезпечення інформаційної безпеки національної економіки; 2) удосконалено понятійний базис інформаційної безпеки національної економіки, що, на відміну від наявних підходів, враховує процеси цифровізації, у зв'язку з чим інформаційну безпеку національної економіки запропоновано розглядати як стан захищеності інформаційного середовища, що забезпечує реалізацію національних економічних інтересів, а також стійкість національної економіки до внутрішніх та зовнішніх, реальних і потенційних загроз, пов'язаних із активним розвитком процесів цифровізації; 3) удосконалено науково-методичні підходи до комплексного оцінювання інформаційної безпеки національної економіки, які передбачають використання принципово нової системи індикаторів (індикаторів цифрової, інституційної, кіберспроможності національної економіки) з метою розрахунку інтегрального індексу, що дозволяє виокремити найбільш важливі проблеми з урахуванням домінуючих світових тенденцій розвитку цифровізації та обґрунтувати стратегічні напрями зміцнення інформаційної безпеки національної економіки; 4) набула подальшого розвитку наукова класифікація загроз інформаційній безпеці національної економіки, а саме, запропоновано розподіл загроз за об'єктами спрямування дестабілізуючих дій: макрорівень (держава), мезорівень (регіон, галузь), мікрорівень (підприємство), нанорівень (особа, домогосподарство), що дає можливість визначити важелі та інструменти побудови ефективної системи захисту інформаційних ресурсів і підвищення інформаційної безпеки на усіх зазначених рівнях; 5) набули подальшого розвитку науково-методичні підходи до обґрунтування ієрархії стратегічних орієнтирів забезпечення інформаційної безпеки національної економіки, які передбачають застосування методу аналізу ієрархій, що дає змогу визначити домінантність задекларованих напрямів реалізації Стратегії інформаційної безпеки та змістовно окреслити інструменти реалізації державної політики зміцнення інформаційної безпеки; 6) набула подальшого розвитку концептуальна модель механізму формування безпекоорієнтованого інформаційного середовища, яка, за відсутності подібного підходу, враховує синергетичні ефекти взаємодії суб'єктів різних його рівнів з метою захисту їх економічних інтересів на основі визначення принципів, критеріїв, методів оцінки та важелів формування, що дозволяє забезпечити розвиток національної економіки на засадах безпекоорієнтованості. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні наукові положення, методичні підходи й висновки доведені до рівня прикладних рекомендацій та є підґрунтям для вдосконалення системи забезпечення інформаційної безпеки національної економіки. Науково-практичні результати дисертаційного дослідження пройшли апробацію та впроваджені у діяльність Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine), Співки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України, Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної військової адміністрації, Головного управління Державної казначейської служби України у Полтавській області. Результати дисертаційного дослідження впроваджено в освітній процес Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» при викладанні навчальних дисциплін. Сферою використання результатів дисертаційної роботи є галузь економіки.

2. The object of the dissertation research is the processes of formation and ensuring the information security for the national economy. The purpose of the work is to improve theoretical provisions, scientific and methodological approaches and provide practical recommendations for the formation of information security for the national economy. To achieve this goal and solve the tasks outlined in the dissertation, the following general scientific and

special research methods were used: dialectical, systemic and synergistic approaches, analysis and synthesis, logical generalization and grouping, scientific abstraction, system analysis; economic and statistical, graphical and retrospective analysis; normalization, smoothing, expert evaluation and integral evaluation; correlation and regression analysis; systematic approach and structural-logical method; hierarchy method. The scientific novelty of the obtained results is as follows: 1) the conceptual framework for the formation of information security of the national economy in the context of digitalization as a system of goals, principles, methods, technologies of this process is improved on the basis of a synergistic approach, which is justified by the peculiarities of the object of study (the system of information security of the national economy is considered as complex, non-linear, non-equilibrium, with elements of self-organization), which are aimed at forming a methodological basis for the mechanism of ensuring information security for the national economy; 2) the conceptual framework of information security of the national economy is improved, which, unlike existing approaches, takes into account the processes of digitalization, and therefore the information security of the national economy is proposed to be considered as a state of security of the information environment ensuring the realization of national economic interests, as well as the resilience of the national economy to internal and external, real and potential threats associated with the active development of digitalization processes; 3) scientific and methodological approaches to the comprehensive assessment of the information security of the national economy have been improved, which involve the use of a fundamentally new system of indicators (indicators of digital, institutional, cyber capability of the national economy) to calculate an integral index that allows to identify the most important problems, taking into account the dominant global trends in the development of digitalization and to substantiate strategic directions for strengthening the information security of the national economy; 4) the scientific classification of threats to the information security of the national economy has been further developed, namely, the distribution of threats by the objects of destabilizing actions is proposed: macro level (state), meso level (region, industry), micro level (enterprise), nano level (individual, household), which makes it possible to determine the levers and tools for building an effective system of information resources protection and improving information security at all these levels; 5) scientific and methodological approaches to substantiating the hierarchy of strategic guidelines for ensuring the information security of the national economy were further developed, which involve the use of the hierarchy analysis method, which makes it possible to determine the dominance of the declared directions of implementation of the Information Security Strategy and to outline the tools for implementing the state policy of strengthening information security; 6) the conceptual model of the mechanism for the formation of a security-oriented information environment was further developed, which, in the absence of such an approach, takes into account the synergistic effects of interaction between entities of different levels in order to protect their economic interests based on the definition of principles, criteria, evaluation methods and levers of formation, which allows for the development of the national economy on the basis of security orientation. The scientific and practical results of the dissertation research have been tested and implemented in the activities of Verkhovna Rada Committee on Humanitarian and Information Policy; International Chamber of Commerce; Union of Entrepreneurs of Small, Medium and Privatized Enterprises of Ukraine; Department of Economic Development, Trade and Investment Attraction of the Poltava Regional Military Administration; Main Department of the State Treasury Service of Ukraine in Poltava Region. The results of the dissertation research were implemented into the educational process of National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic". The sphere of application of the results of the dissertation research is the economy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Bilko S., Onyshchenko S., Yanko A., Sivitska S. Business Information Security. Lecture Notes in Civil Engineering. 2023. Vol 299. P. 769–778. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-17385-1_65
- Bilko S., Onyshchenko S., Zhyvylo Y., Cherviak A. Determination of the peculiarities of using information security systems in financial institutions in order to increase the financial security level. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2023. No. 5 (13 (125)). P. 65–76. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.288175>
- Білько С. С. Інституційне забезпечення інформаційної безпеки України. Економіка і регіон. 2021. Вип. 3. С. 36–41. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2021.3\(82\).2361](https://doi.org/10.26906/EiR.2021.3(82).2361)
- Білько С. С. Інформаційна та економічна безпека: оцінювання рівня та взаємозв'язку. Науковий вісник Полісся. 2021. № 1 (24). С. 58–77. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2022-1\(24\)-58-77](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2022-1(24)-58-77)
- Білько С. С., Онищенко С. В. Загрози інформаційній безпеці національної економіки. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2022. № 11-12 (300-301). С. 50–56. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2022-11-12-300-301-50-56>
- Білько С. С., Онищенко С. В. Концепти синергетичного підходу до формування безпекоорієнтованого інформаційного середовища в Україні. Вісник Хмельницького національного університету. 2023. № 1 (314). С. 204–211. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-31>
- Білько С. С. Інституційно-правове забезпечення інформаційної безпеки України. Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи: матеріали III Міжнародної наук.-практ. конф., м. Полтава, 27 жовт. 2021 р. Полтава, 2021. С. 37–38
- Білько С. С. Інформаційна безпека будівельного бізнесу в Україні. Молодіжна наука заради миру та розвитку: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітньому дню науки, м. Чернівці, 9–11 листоп. 2022 р. Чернівці, 2022. С. 540–543
- Білько С. С. Інформаційна безпека України в умовах посилення кібератак. Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану: матеріали Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конференції, м. Полтава, 09 черв. 2022 р. Полтава, 2022. С. 113–115
- Білько С. С. Забезпечення інформаційної безпеки бізнесу в умовах загроз воєнного стану. Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: матеріали Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конференції, м. Полтава, 29 верес. 2022 р. / Національний університет імені Юрія Кондратюка. Полтава, 2022. С. 52–55
- Білько С. С. Сутнісна характеристика загроз інформаційній безпеці України. RECENT ADVANCES IN SCIENCE: Proceedings of the International Conference, Boston, 15–16 February 2023. Boston, 2023. P. 30–34
- Bilko S. Methodical Approaches to Assessment of Information Security. Scientific research in the modern world: Proceedings of the 4th International scientific and practical conference, Toronto, 9–11 February 2023. Toronto, 2023. P. 505–510
- Білько С. С. Ризики та загрози кібербезпеці бізнесу в умовах цифровізації економіки. Modernization of science and its influence on global processes: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conference, Bern, 14 April 2023. Bern, 2023. P. 14–16
- Білько С. С. Інформаційна безпека національної економіки в умовах зростання викликів та загроз. Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: матеріали VII Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конференції, м. Полтава, 17 трав. 2023 р. Полтава, 2023. С. 151–154

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001749

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Онищенко Світлана Володимирівна
2. Svitlana Onyshchenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6173-4361

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202627758>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Код за ЄДРПОУ: 02071100

Місцезнаходження: Першотравневий проспект, буд. 24, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яровенко Ганна Миколаївна
2. Hanna Yarovenko

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8760-6835

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210605480>

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коц Григорій Павлович
2. Hryhorii Kots

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1647-6444**Додаткова інформація:** <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57190435568>**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця**Код за ЄДРПОУ:** 02071211**Місцезнаходження:** проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Глушко Аліна Дмитрівна
2. Alina Hlushko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4086-1513**Додаткова інформація:** <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202627340>**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"**Код за ЄДРПОУ:** 02071100**Місцезнаходження:** Першотравневий проспект, буд. 24, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Дмитренко Алла Василівна
2. Alla Dmytrenko

Кваліфікація: д. е. н., доцент, 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3304-8652

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57225074868>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Код за ЄДРПОУ: 02071100

Місцезнаходження: Першотравневий проспект, буд. 24, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Єгоричева Світлана Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Єгоричева Світлана Борисівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Білько Станіслав Сергійович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна